

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

26. oktober 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 471 (Alm. del) af 9. august 2017 stillet efter ønske fra Carsten Bach (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren foretage en vurdering af de samfundsøkonomiske konsekvenser af værnepligten, herunder værnepligtens betydning for beskæftigelse og BNP?

Svar

Finansministeriet har indhentet bidrag fra Forsvarsministeriet til besvarelsen.

I 2016 var der samlet set 4.620 værnepligtige svarende til ca. 1.930 årsværk. De samlede udgifter til værnepligten var ca. 653 mio. kr., hvor lønudgifterne og driftsudgifterne udgjorde henholdsvis 516 mio. kr. og 137 mio. kr., *jf. tabel 1*. En afvikling af værnepligten vil dermed reducere det offentlige forbrug med ca. 653 mio. kr.

	Beredskabet	Forsvaret	Samlet værnepligt
Lønudgifter	65	451	516
Driftsudgifter	42	95	137
Udgifter i alt	107	546	653
<i>Antal værnepligtige, årsværk</i>	<i>334</i>	<i>1.594</i>	<i>1.928</i>

Anm.: Lønnen indeholder den samlede løn inkl. kost til værnepligtige og samlet løn til fastansatte, der forestår gennemførelsen af værnepligtsuddannelsen. Øvrige driftsomkostninger i mio. kr. inkluderer øvelsesvirksomhed, aktivitetsbaserede og rådighedsbaserede omkostninger til materiel, it og etablerement ved de enheder, der uddanner værnepligtige i Forsvaret.

Kilde: Forsvarsministeriet.

Afviklingen af værnepligten har ikke nogen virkning på beskæftigelsen efter nationalregnskabets definition. Det skyldes, at værnepligtige tæller med i den offentlige beskæftigelse. En afvikling af værnepligten vil derfor alene medføre et skifte fra offentlig til privat beskæftigelse.

Det er derfor lagt til grund, at den private beskæftigelse varigt øges med ca. 1.900 fuldtidsbeskæftigede, svarende til det gennemsnitlige antal værnepligtige årsværk fra 2014-2016.

I vurderingen af BNP-effekten anvendes forskellen mellem løn som værnepligtig og mulig løn i alternativ privat beskæftigelse som mål for produktivitsforskelle og dermed bidraget til BNP. En værnepligtig fik i 2016 en årsløn på ca. 169.000, bestående af en skattepligtig indkomst og en skattefri kostgodtgørelse på henholdsvis knap 91.000 kr. og ca. 78.000 kr. Den alternative gennemsnitlige løn ved privat beskæftigelse vurderes beregningsteknisk at være omkring 360.000 kr.¹

Med ovenstående antagelser vurderes afviklingen af værnepligten varigt at øge BNP med 0,7 mia. kr. i 2016-niveau.

Det bemærkes afslutningsvist, at Forsvarets rekrutteringsgrundlag bl.a. udgøres af værnepligten. En afvikling af værnepligten vil potentielt skulle afløses af en anden rekrutteringskilde, hvilket vil reducere ovenstående effekter.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

¹ På baggrund af *uddannelsesprognosen* fra DREAM opdeles de gennemsnitlige antal værnepligtige årsværk i en varig privat beskæftigelse opdelt på uddannelsesniveau, hvor et højere uddannelsesniveau er forbundet med en højere gennemsnitsløn, jf. *Finansredøgørelse 2014, kapitel 6*. I beregningen er der således forudsat, at værnepligten udskyder uddannelsesstart for nogle unge, som ved en afvikling af værnepligten vil afslutte en kompetencegivende uddannelse hurtigere. Derved øges arbejdsstyrkens uddannelsesniveau (og produktivitsniveau) isoleret set.